

?? Hayat? Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?? Hayat? Kalitesi Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23794>

Özet

?? Hayat? Kalitesi Ölçe?i (?HKÖ), çal??anlar?n i? yerindeki ya?am kalitesini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal formunun Türk kültürüne adaptasyonu ve geçerlilik/güvenilirlik çal??malar?n?n sunuldu?u bir uyarlama çal??mas?dır. ?HKÖ, bireylerin i? ya?am?ndaki temel ihtiyaçlar?n? (fiziksel, ekonomik, sosyal, psikolojik) kapsayan yedi alt boyutta toplam 16 maddeden olumaktadır. Ölçe?in Türkçe formunun geçerlili?i, orijinal ölçek yap?s?yla benzerli?ini teyit etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak kan?tanm??tır.

Ölçek, 7'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilmekte olup, i? hayat? kalitesinin multidisipliner yap?s?n? ölçmek için tasarlanm??tır. Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türk çal??an popülasyonunda güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

?? Hayat? Kalitesi, Çal??ma Ya?am Kalitesi, Do?rulay?c? Faktör Analizi, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Personel Yönetimi, Örgütsel Psikoloji.

Yazarlar

Selda Ta?demir Afsar, Esin Burcu.

Amaç

?? Hayat? Kalitesi Ölçe?i'nin temel amac?, çal??anlar?n i? ya?am? kalitesine ili?kin alg?lar?n?, tatmin düzeylerini ve ihtiyaçlar?n?n kar??lanma derecelerini sistematik ve yap?land?r?lm?? bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, çal??an refah?n? etkileyen kritik faktörleri belirleyerek örgütsel müdahaleler için temel sa?lamay? hedefler.

Ölçe?in Türk kültürü ba?lam?ndaki uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik yap?s?n?n korunarak Türkiye'deki i? gücü üzerinde güvenilir bir de?erlendirme yap?lmas?na olanak tan?mak amac?yla gerçekte?tirilmifdir. Bu sayede, Türkiye'deki ara?t?rmac?lar ve ?nsan Kaynaklar? profesyonelleri için kültürel olarak uygun bir ölçüm arac? sunulmuştur.

Yap?

?? Hayat? Kalitesi Ölçe?i, çal??anlar?n i? yerindeki ihtiyaçlar hiyerar?isine dayanan multidisipliner bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, bu ihtiyaçlar? kar??lanma düzeylerine göre de?erlendiren 7 farklı alt boyuttan olumur. Bu boyutlar, çal??an?n temel fiziksel gereksinimlerinden ba?layarak, sosyal etkile?im ve ki?isel geli?ime kadar geni? bir yelpazeyi kapsamaktadır.

Ölçe?in temel ald??? yap?, ?? Hayat? Kalitesi kavram?n?n sadece maa? ve çal??ma ko?ullar?ndan ibaret olmad???n?, ayn? zamanda sayg?, bilgi eri?imi ve kendini gerçe?klerle?tirme gibi daha üst düzey ihtiyaçlar? da içerdini vurgular. Toplam 16 maddeden oluan bu yap?, çal??anlar?n genel i? tatmini ve refah düzeylerinin kapsaml? bir de?erlendirmesini sunar.

Geçerlilik

Ölçe?in Türkçe formunun geçerlilik analizleri, orijinal formun kuramsal olarak belirlenmi? faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de do?rulan?p do?rulanmad???n? test etmek üzere yo?unla?m???r. Bu amaçla, istatistiksel aç?dan güçlü bir yöntem olan Do?rulay?c? Faktör Analizleri (DFA) uygulanm???r.

DFA sonuçlar?, Çal??ma Hayat? Kalitesi Ölçe?'inin Türkçe formunun, orijinal ölçe?in spesifik kuramsal temellere dayanan faktör yap?s?yla yüksek düzeyde benzerlik gösterdi?ini ortaya koymu?tur. Bu bulgu, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? Türk kültürü ba?lam?nda tutarlı bir ?ekilde ölçebildi?ini ve dolay?s?yla yeterli yap? geçerlili?ine sahip oldu?unu kan?tlamaktadır.

Güvenilirlik

Ölçe?in iç tutarlılık ve ölçüm stabilitesini de?erlendirmek amac?yla kapsaml? güvenilirlik analizleri yap?lm???r. Boyutlar aras?ndaki korelasyon matrisi incelendi?inde, tüm boyutlar aras?nda pozitif ve anlamlı ili?kiler oldu?u belirlenmi?tir. Bu durum, ölçe?in alt boyutlar?n?, ölçülen genel yap?n?n (?? Hayat? Kalitesi) farklı yönlerini tutarlı bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Ölçekten elde edilen toplam puan?n güvenilirli?i ve geçerlili?i, hem güvenilirlik katsayılar? hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) sonuçlar? dikkate alnd???nda yeterli düzeyde bulunmu?tur. Boyut baz?nda yap?lan detaylı analizlerde, NS_H ve NS olarak belirtilen boyutlar d???ndaki tüm alt boyutlardan elde edilen puanlar?n da yeterli düzeyde güvenilirlik sa?lad??? gözlemlenmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in genel olarak sa?lam bir psikometrik yap?ya sahip oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

?? Hayat? Kalitesi Ölçe?'inin Türk kültürüne adaptasyon sürecinde, ölçe?in orijinal formunda belirlenen faktör yap?s?n?n korunup korunmad???n? test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm???r. DFA, önceden belirlenmi? bir teorik modelin veri ile ne kadar uyumlu oldu?unu test eden güçlü bir istatistiksel yöntemdir.

Yap?lan analizler, orijinal ölçek yap?s?n?n (7 faktörlü yap?) Türk örnekleminde de do?rulanmad???n? göstermi?tir. Bu sonuç, ?HKÖ'nün 7 alt boyutu kapsayan kuramsal temelinin kültürel farklılıklara rağmen geçerlili?ini sürdürdü?ünü ve ölçe?in yap?sal e?itlili?inin sa?land???n? ifade etmektedir.

Enstrüman

Test Tipi: Uyarlama (Adaptasyon) Ölçe?i

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (Öz Bildirim)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal dili bilinmemekle birlikte ?ngilizce olmas? muhtemeldir.

Popülasyon Grubu: Çal??an Yeti?kinler

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: ?? hayat?nda aktif olarak yer alan bireyler.

Test Metodolojisi: 7'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirme (1= Bütünüyle uygun de?il - 7= Bütünüyle uygun). Ölçek 7 alt boyut ve toplam 16 maddeden olu?maktadır.

Anahtar Kelimeler

?? Yeri Refah?, Çal??an ?htiyaçlar?, Psikometrik Ölçekler, Yap?sal E?itlik, Örgütsel Geli?im, ?nsan Kaynaklar?, ?? Hayat? Kalitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: seldatasdemir@yahoo.com (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in adaptasyon çal??mas? 2014 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgisi için sorumlu yazar Selda Ta?demir Afsar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

is-hayati-kalitesi-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Ta?demir Afsar, S., & Burcu, E. (2014). The adaptation and validation of Quality of Work Life Scale to Turkish culture. *Applied Research Quality Life*, 9, 897-910. DOI 10.1007/s11482-013-9276-0.

?? Hayat? Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

?? Hayat? Kalitesi Ölçe?i, 7 alt boyutta toplam 16 maddeden olu?maktadır:

Sa?lık ve Güvenlik ?htiyac? (3 madde)

Ekonomik ve Aile ?htiyac? (3 madde)

Sosyal ?htiyaçlar (2 madde)

Sayg? ?htiyaçlar? (2 madde)

Gerçekle?me ?htiyaçlar? (2 madde)

Bilgi ?htiyaçlar? (2 madde)

Estetik ?htiyaçlar? (2 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM